

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM'AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
SILVIO MELI**

LL.D.; Dip. Stud. Rel.; Dip. Can. Matr. Jur. & Proc.;
Cert. Jur. & H.R. (Strasbourg);
P.G. Dip. European Competition Law (King's College, London),
P.G. Dip. European Law (King's College, London).

Illum it-12 ta' Decembru, 2017.

Rikors Numru 842/2010

Samantha Formosa gia` Grima

vs.

- 1) Kevin Micallef**
- 2) Alan Bugeja**
- 3) Kunsill Lokali San Pawl il-Bahar**
- 4) Maurice Attard detentur tal-Karta tal-Identita` numerata 479064 M**
- 5) Sonlit Limited [C 15135] u b'digriet tat-8 ta' Frar, 2011 l-atti ghaddew f'isem Stephen Balzan bhala stralcarju u b'digriet tal-24 tal-April, 2012, gie kjamat fil-kawza l-Kunsill Lokali ta' San Pawl il-Bahar.**

Il-Qorti,

- 1.0. Rat ir-rikors guramentat promotur datat il-25 t'Awwissu, 2010, li permezz tieghu r-rikorrenti, sintetikament esponiet is-segweni, (ara foll 1):
 - 1.1. Illi fl-14 ta' Settembru, 2008, xtrat biljett u attentdjet ghall-festin, ("party"), fil-miftuh fl-inhawi maghrufa bhala Ta' Fra Ben, il-Qawra;
 - 1.2. Illi dan il-festin kien organizzat mill-intimati Kevin Micallef, Alan Bugeja, u l-Kunsill Lokali ta' San Pawl il-Bahar;
 - 1.3. Illi l-armar tad-dawl ghall-istess attivita` kien fdat f'idejn is-socjeta` intimata Sonlit Limited;
 - 1.4. Illi waqt li kienet ghaddejja din l-attivita` l-armar tad-dawl inqaleb u waqa` fuq diversi nies li kienu prezenti, fosthom ir-rikorrenti;
 - 1.5. Illi rizultat tal-istess, ir-rikorrenti korriet serjament;
 - 1.6. Illi l-armar tad-dawl fuq riferit stallat mis-socjeta` intimata fuq riferita, (ara paragrafu numru wiehed punt tlieta, (1.3.), aktar qabel), kien effettivament sar fil-prezenza tad-direttur tal-istess socjeta`, senjatament l-intimat Maurice Attard, li fil-konfront tieghu anke inbdew proceduri ta' natura kriminali;
 - 1.7. Illi in konsegwenza tal-istess incident ir-rikorrenti sofriet dizabilita` serja u permanenti, (ara foll 5 u 7);
 - 1.8. Illi *di piu`*, l-istess rikorrenti ghadha ssofri danni konsistenti:
 - 1.8.1. Fi spejjez ta' kura; u
 - 1.8.2. F'telf ta' qliegh;
 - 1.9. Illi ghall-akkadut huma responsabbli l-intimati fuq indikati *stante* li l-incident in dizamina sehhtort u htija

tan-negligenza, nuqqas ta' hila, nuqqas t'osservanza tar-regolamenti, u nuqqas t'osservanza tal-prekawzjonijiet mehtiega *da parte* tal-intimati, meta organizzaw attivita` fil-berah meta kien hemm rih qawwi u kellhom l-armar li ma kiex stallat kif titlob l-arti u s-sengha, u dan, minkejja avvizi meterjologici f'dan ir-rigward;

1.10. Illi ghalkemm l-intimati kienu interpellati biex jaddivjenu ghall-likwidazzjoni u hlas ta' danni minnhom ikkagunati, baqghu inadempjenti;

1.11. Illi ghalhekk kienet kostretta tadixxi din il-qorti biex l-intimati jkollhom l-opportunita` jghidu ghaliex din il-qorti m'ghandiex:

1.11.1. Tiddikjara lill-intimati unikament responsabbli *in solidum* ghall-incident in dizamina li fih korriet gravament ir-rikorrenti;

1.11.2. Tillikwida d-danni sofferti mir-rikorrenti minhabba dan l-incident, okkorrendo bl-opra ta' periti *nominandi*;

1.11.3. Tikkundanna lill-intimati *in solidum* biex ihallsu d-danni hekk likwidati;

1.11.4. Bl-ispejjez kontra l-intimati;

2.0. Rat id-digriet ta' din il-qorti diversament preseduta datata t-23 ta' Settembru, 2010, li permezz tieghu, (ara foll 9 u 10):

2.1. Appuntat l-istess rikors guramentat promotur ghas-smigh ghall-udjenza hemm indikata;

2.2. Tat dawk l-ordnijiet procedurali necessarji ghall-ahjar organizzazzjoni tal-istess procedura;

3.0. Rat ir-risposta guramentata tal-Kunsill Lokali intimat datata t-13 t'Ottubru, 2010, li permezz taghha sintetikament wiegeb bil-mod segwenti, (ara foll 14):

- 3.1. Illi ghandu jigi liberat mill-osservanza tal-gudizzju *stante* li ma setax jigi pprezentat rikors gumentat fil-konfront tieghu gialadarba gew imharsa d-disposizzjonijiet tal-artiklu 460 tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta, (minn issa 'l quddiem Kap 12);
- 3.2. Illi konsegwentement, kwantu l-atti jikkoncernaw lill-imsemmi Kunsill Lokali intimat, dawn huma nulli;
- 3.3. Illi l-lista tax-xhieda tar-rikorrenti ma tissodisfax l-artiklu 156 (4) tal-Kap 12 *stante* li m'inghatawx ismijiet ghal uhud mix-xhieda u jsiru riferenzi ghal "*stage names*" li m'ghandhom l-ebda rilevanza f'qorti;
- 3.4. Illi t-talbiet tar-rikorrenti huma infondati;
- 3.5. Bl-ispejjez kontra r-rikorrenti;
- 3.6. Salv risposti ulterjuri;

Ikkunsidrat:

- 4.0. Rat ir-risposta gumentata tal-intimati Alan Bugeja u Kevin Micallef datata l-1 ta' Marzu, 2011, li permezz taghha sintetikament esponew is-segwenti, (ara foll 22):
 - 4.1. Illi jigi stabbilit jekk ir-rikorrenti tistax tittenta l-azzjoni odjerna minhabba l-eta` taghha;
 - 4.2. Illi *stante* li ma kienux responsabbli ghall-istallar u ghas-sikurezza tal-armar li waqa' u ikkaguna l-incident *de quo*, m'ghandhomx jinstabu responsabbli ghall-akkadut;
 - 4.3. Illi l-incident sehh minhabba f'cirkostanzi li ma kellhom l-ebda kontroll fuqhom;
 - 4.4. Salv risposti ulterjuri;
- 5.0. Rat ir-risposta gumentata tal-intimati l-ohra Maurice Attard u Stephen Balzan *nomine* li permezz taghha sintetikament irrispondew bil-mod segwenti, (ara foll 25):

- 5.1. Illi fil-mument li kien intavolat ir-rikors guramentat promotur, is-socjeta` intimata hawn rapprezentata minn stralcjarju, kienet diga' fi process ta' stralc;
- 5.2. Illi ghalhekk l-istess rikors promotur kellu jigi pprezentat kontra l-istralcjarju *de quo* u mhux kontra s-socjeta` involuta innifisha;
- 5.3. Illi tali nuqqas mhux sanabbli bl-eventwali trasfuzjoni tal-atti f'isem l-istralcjarju *de quo*;
- 5.4. Illi din il-qorti hi inkompetenti *rationae valoris stante* li d-danni li setghu jigu sofferti mir-rikorrenti huma *de minimis*;
- 5.5. Illi t-talbiet indirizzati mir-rikorrenti fir-rigward tal-intimati odjerni indikati f'dan il-paragrafu huma infondati peress li mhux responsabbli ghall-incident in dizamina;
- 5.6. Illi ghalhekk dawn it-talbiet tar-rikorrenti ghandhom jigu respinti bl-ispejjez;
- 5.7. Illi ma tezisti l-ebda solidarjeta` - la *ex lege* u lanqas *ex contractu* – bejn l-intimati hawn indikati u/jew mal-intimati l-ohra;
- 5.8. Illi konsegwentement it-talba li l-intimati jigu ikkundannati *in solidum* biex ihallsu d-danni riklamati ma tistax tigi akkolta;
- 5.9. Illi ghalhekk it-talbiet kollha tar-rikorrenti ghandhom jigu respinti bl-ispejjez;
- 5.10. Salv risposti ulterjuri;

Ikkunsidrat:

6. Rat id-digriet taghha diversament preseduta datat is-16 ta' Mejju, 2011, (ara foll 28), li permezz tieghu ordnat li l-ewwel tigi ittrattata l-eccezzjoni sollevata mill-Kunsill Lokali intimat, (ara paragrafu numru tlieta punt wiehed, (3.1.), u foll 14);

7. Rat in-nota t'osservazzjonijiet tar-rikorrenti fir-rigward tal-ewwel eccezzjoni tal-Kunsill Lokali *de quo* indikata fil-paragrafu precedenti, (ara foll 33);
8. Rat id-digriet taghha diversament preseduta datat il-11 ta' Jannar, 2012, li permezz tieghu ikkonfermat in-nomina tal-assistent gudizzjarju hemm indikata, (ara foll 41);
- 9.0. Rat is-sentenza datata l-11 ta' Jannar, 2012, (ara foll 42), li permezz taghha l-istess qorti diversament preseduta, ghar-ragunijiet hemm premissi;
 - 9.1. Laqghet l-eccezzjoni preliminari sollevata mill-Kunsill Lokali intimat;
 - 9.2. Illiberat lill-istess Kunsill Lokali mill-osservanza tal-gudizzju;
 - 9.3. Ordnat li l-kawza titkompli kontra l-intimati l-ohra fid-data hemm indikata;
10. Rat id-digriet taghha diversament preseduta datat l-24 t'April, 2012, li permezz tieghu, wara li rat ir-rikors tal-intimati Micallef u Bugeja datat il-15 ta' Marzu, 2012, (ara foll 61), u r-risposta tar-rikorrenti datata t-23 t'April, 2012, (ara foll 77), ikkjamat in kawza l-Kunsill Lokali *de quo*;
11. Rat id-digriet taghha kif issa preseduta datat l-1 t'April, 2014, li permezz tieghu, wara li awtorizzat lill-assistent gudizzjarju fuq riferita biex tkompli tisma' x-xhieda f'seduta gia` iffissata, sussegwenement tghaddi l-inkartament kollu lil din il-qorti biex tkompli tisma' l-kawza hi stess, (ara foll 100);
12. Rat id-digriet taghha datat id-29 ta' Meju, 2014, li permezz tieghu, wara talba appozita tal-abbli rapprezentanti legali tar-rikorrenti, awtorizzat li l-kawza odjerna tinstema' flimkien mal-kawza fl-ismijiet **Vladyskava Kravchenko et vs. Kevin Micallef et, Rikors numru 966/2009**, u b'digriet datat il-21 ta' Marzu, 2017, li permezz tieghu wara talba appozita tal-abbli rapprezentanti legali tal-partijiet il-provi kollha mismugha fl-istess procedura parallela hawn indikata japplikaw ukoll *in toto* ghall-procedura odjerna, (ara foll 304);

- 13.0. Rat ir-risposta guramentata tal-Kunsill Lokali issa kjamat in kawza fuq riferit datata t-30 ta' Lulju, 2014, li permezz tieghu sintetikament espona s-segwenti, (ara foll 109):
- 13.1. Illi l-kjamata in kawza tal-Kunsill Lokali *de quo* hi irrita *stante* li gia` kien liberat mill-osservanza tal-gudizzju b'sentenza datata l-11 ta' Jannar, 2012, (ara foll 42);
 - 13.2. Illi l-artiklu 961 tal-Kap 12 ma japplikax ghall-Kunsill Lokali *de quo stante* li mhux terz estranju ghall-kawza tant, li kien parti fiha mill-bidu nett;
 - 13.3. Illi l-azzjoni fil-konfront tal-Kunsill Lokali *de quo*, l-azzjoni in dizamina intemmet b'mod definittiv billi ma gie interpost l-ebda appell fir-rigward;
 - 13.4. Illi *stante* ma gewx imharsa d-dispozizzjonijiet bl-artiklu 460 tal-Kap 12, il-procedura odjerna hi nulla fil-konfront tal-Kunsill Lokali intimat;
 - 13.5. Illi *di piu`*, gew pregudikati billi ma kienux parti fis-smigh tal-provi, u ghalhekk il-provi ghandhom jinstemghu mill-gdid;
 - 13.6. Illi t-talbiet tar-rikorrenti huma preskritti *ai termini* tal-artiklu 2153 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta, (minn issa 'l quddiem Kap 16);
 - 13.7. Illi t-talbiet tar-rikorrenti huma infondati;
 - 13.8. Salv risposti ulterjuri;
14. Rat id-digriet taghha datat l-20 t'Ottubru, 2015, li permezz tieghu, wara talba tal-abbli rapprezentanti legali tal-partijiet, hatret lill-espert mediku hemm indikat biex jexamina lir-rikorrenti u jirrelata fir-rigward, (ara foll 234);
15. Rat id-digriet taghha datat il-21 ta' Marzu, 2017, li permezz tieghu, wara talba appozita tal-abbli rapprezentanti legali tal-partijiet, awtorizzat lill-istess biex jittrattaw il-kawza bil-modalita` u fit-termini hemm indikati, (ara foll 304);

16. Rat in-nota ta' sottomissjonijiet tar-rikorrenti datata t-13 ta' Gunju, 2017, (ara foll 305), flimkien ma dik tal-intimati Micallef u Bugeja datata l-14 ta' Gunju, 2017, (ara foll 308), dik tal-Kunsill Lokali intimat datata wkoll l-14 ta' Gunju, 2017, (ara foll 325), u dik tal-intimati Attard u tas-socjeta` prezentement fi stat ta' stralc datata s-16 ta' Gunju, 2017, (ara foll 330);
17. Rat il-verbal datat is-27 ta' Gunju, 2017, li permezz tieghu l-abbli rapprezentant legali tal-partijiet iddikjaraw li kienu qed jistrieħu fuq in-noti minnhom rispettivament ipprezentati;
18. Semghet ix-xhieda prodotta;
19. Ezaminat id-dokumenti kollha esebiti inkluz id-dikjarazzjonijiet guramentati esebiti u x-xhieda l-ohra mismugħa mill-qorti diversament preseduta, mill-assistent gudizzjarju u dik ipprezentata permezz ta' dikjarazzjonijiet guramentati quddiem l-istess qorti diversament preseduta, flimkien ukoll mall-atti kollha inkluzi fl-atti tar-Rikors Numru 966/2009 fuq riferit;

Ikkunsidrat:

- 20.0. Illi l-fatti li taw lok għall-procedura odjerna jistghu jigu sintetikament elenkati bil-mod segwenti:
 - 20.1. Illi r-rikorrenti tallega li meta fl-14 ta' Settembru, 2008, marret għall-avveniment fil-miftuh organizzat mill-intimati fil-ponta tal-Qawra, kienet involuta f'incident meta intlaqtet mill-armor tad-dawl li waqa' fuq in-nies li kien hemm tahtu u rizultat tal-istess, soffriet dizabilita` permanenti;
 - 20.2. Illi l-incident in dizamina seħh fi spazju wiesgħa li s-soltu jintuza bhala parkegg hdejn il-fond magħruf bhala "Fra Ben" f'Ras il-Qawra, fejn il-post kien imdawwar kollu bi struttura tax-xibka u hadid, (ara foll 164);
 - 20.3. Illi l-avveniment mertu ta' din il-procedura kien:
 - 20.3.1. Organizzat mill-intimati Micallef u Bugeja, (ara foll 567 u 569 *in atti* tar-Rikors Numru

966/2009 fuq gia` riferit, u paragrafu numru tnax, (12.), aktar qabel);

20.3.2. Illi l-inizjattiva ghaz-zamma tal-istess avveniment ittehdet mill-Kunsill Lokali intimat, (ara foll 569 tal-imsemmi Rikors Numru 966/2009);

20.3.3. Illi s-socjeta` intimata Sonlit Limited illum fi stat ta' stralc kienet giet inkarigata mill-intimati Micallef u Bugeja biex tarma d-dawl ghall-istess avveniment, (ara foll 535 u 561 tal-istess Rikors Numru 966/2009);

21. Illi waqt l-izvolgiment tal-istess avveniment rizultat tar-rih qawwi li kien hemm fuq il-post *de quo* l-armar tad-dawl pezanti li kien gie hekk armat fil-post in dizamina ikkrolla fuq il-folla tal-festeggjanti li kien hemm tahtu, fosthom fuq ir-rikorrenti, (ara foll 5 u 87), li f'daqqa wahda hasset daqqa qawwiya fuq rasha li konsegwenza taghha giet mitfuha ma l-art;
22. Illi effettivament, skont l-espert mediku appozitament nominat minn din il-qorti gie stabbilit li rizultat tal-istess impatt, ir-rikorrenti soffriet minn cikatrici skulurita fil-forma ta' 'J' inversa fuq in-naha tax-xellug tax-xoffa ta' fuq, flimkien ma cikatrici ohra zghira izda insinifikanti fuq in-naha ta' gewwa tal-istess xoffa, (ara foll 278 u 279);
23. Illi l-istess espert mediku in dizamina pero` jissottolinea li r-rikorrenti ma soffriet mill-ebda disfunzjoni sensorja jew motorja fuq ix-xoffa ta' fuq involuta f'dan l-incident, (ara foll 278);
24. Illi l-istess espert jemfasizza li tenut kont tal-fatt li r-rikorrenti hi t'eta` tenera, allura hi preokkupata mid-dehra taghha u din ic-cikatrici, ghalkemm zghira, kienet qed taffettwha psikologikament u qeghda tiddeprimiha, (ara foll 279 u 280);
25. Illi peress li l-ezami mediku de quo sar tmin (8) snin wara l-incident in dizamina mhux mistenni li jkun hemm zvilupp pozittiv fir-rigward minghajr ma jkun hemm intervent kirurgiku, (ara foll 280), ghalkemm anke tali intervent qatt ma jista' jgieghel li l-istess cikatrici tisparixxi, (ara foll 280);

26. Illi l-uniku alternattiva biex ikun jista' jsir dan hu li r-rikorrenzi tirtokka l-parti effettwata b'mod li tahbi l-istess cikatrici, (ara foll 280);
27. Illi in vista tat-trauma fizika sofferta mir-rikorrenzi imhabba l-incident *de quo*, l-istess espert mediku ikkonkluda li sofriet dizabilita` permanenti ta' tnejn fil-mija, (2%);
28. Illi f'dan ir-rigward, tenut kont li dan l-ezami mediku sar madwar tmin (8) snin wara l-incident *de quo*, ir-referenza erronea tal-istess espert mediku ghad-data tal-incident in dizamina, (ara foll 277 u 280, flimkien ma foll 1 u 163 fost ohrajn), qed tittiehed bhala zball venjali minghajr l-ebda konsegwenza;

Ikkunsidrat:

29. Illi permezz tal-ewwel risposta preliminari tagghom, l-intimati Micallef u Bugeja jirribattu li qabel isir progress iehor fil-procedura odjerna ghandu l-ewwel jigi stabbilit jekk ir-rikorrenzi hix f'posizzjoni li tippromwovi l-procedura odjerna minhabba l-eta` taghha, (ara foll 22);
- 30.0. Illi f'dan ir-rigward jinghad sintetikament is-segwenzi:
 - 30.1. Illi jirrizulta li r-rikorrenzi twieldet fit-10 ta' Lulju, 1984, (ara foll 277);
 - 30.2. Illi jirrizulta wkoll li l-procedura odjerna kienet intavolata fil-25 t'Awwissu, 2010, (ara foll 1);
 - 30.3. Illi ghalhekk jirrizulta li meta r-rikorrenzi intavolat il-procedura odjerna kellha sitta u ghoxrin (26) sena, u ghalhekk kienet abbondantement maggorenni;
31. Illi ghalhekk jirrizulta assodat li tali eccezzjoni preliminari sollevata mill-intimati Micallef u Bugeja ma tistax tigi akkolta, mhux biss, talli bi ffit sforz daparti tagghom setghu facilment jiskopru l-eta` tal-istess u jevitaw ezercizzju inutili fir-rigward;

Ikkunsidrat:

32. Illi l-**intimat Attard** isosstni li bhala direttur tas-socjeta` *Sonlit Limited* qatt ma kellu xi relazzjoni guridika kontrattwali jew xort' ohra kemm mar-rikorrenti, jew mal-intimati l-ohra, (ara foll 330);
- 33.0. Illi f'dan ir-rigward jinghad sintetikament is-segwenti:
 - 33.1. Illi effettivament l-intimati Micallef u Bugeja kienu inkarigaw proprju lis-socjeta` *Sonlit Limited* biex tezegwixxi l-armar strutturali tad-dawl ghall-avveniment *de quo*, (ara paragrafu numru ghoxrin punt tlieta punt tlieta, (20.3.3.), aktar qabel;
 - 33.2. Illi l-fatt li l-intimat Attard kien direttur tas-socjeta` intimata *de quo*, jirrizulta wkoll minn foll 289 fl-atti tar-Rikors Numru 966/2009;
 - 33.3. Illi konsegwenza tal-istess, gialadarba din is-socjeta` ghandha personalita` guridika separata u distinta minn dik tad-direttur taghha Maurice Attard, il-procedura odjerna ma tistax tirnexxi fil-konfront tal-imsemmi intimat Attard fil-kwalita` personali tieghu;
 - 33.4. Illi in effetti jirrizulta ukoll li fil-mori tal-kawza kien sahsitra gie appuntat stralcjarju ghas-socjeta` intimata *de quo*, (ara foll 1);
 - 33.5. Illi ghaldaqstant, l-intimat Attard ghandu ghalhekk jigi liberat mill-osservanza tal-gudizzju, bil-proceduri odjerni jitkomplew fil-konfront tal-istrarcjarju Balzan ghan-nom u in rappresentanza tas-socjeta` intimata;

Ikkunsidrat:

- 34.0. Illi rigward il-posizzjoni tal-**Kunsill Lokali intimat** jinghad sintetikament is-segwenti:
 - 34.1. Illi l-posizzjoni tal-Kunsill Lokali *de quo* giet kristallizzata bis-sentenza preliminarj ta' din il-qorti diversament preseduta datata l-11 ta' Jannar, 2012, (ara foll 42 et seq.);

- 34.2. Illi permezz tal-istess sentenza indikata fil-paragrafu precedenti l-istess qorti, ghar-ragunijiet hemm indikati illiberat lill-imsemmi Kunsill Lokali mill-osservanza tal-gudizzju, (ara ukoll paragrafu numru disgha, (9.), aktar qabel);
- 34.3. Illi sussegwentement, fuq talba appozita tal-intimati Micallef u Bugeja datata l-15 ta' Marzu, 2012, (ara foll 61), l-istess qorti, bid-digriet taghha datat l-24 t'April, 2012, (ara foll 61 u 63), ikkjamat in kawza lill-istess Kunsill Lokali;
- 34.4. Illi in vista tal-istess, il-Kunsill Lokali in meritu issottometta risposta guramentata ulterjuri datata t-30 ta' Lulju, 2014, (ara paragrafu numru tlethax, (13.), aktar qabel u foll 109);
- 34.5. Illi fit-tielet (3) risposta tieghu il-Kunsill Lokali intimat jirreferi ghall-artiklu 231 (2) tal-Kap 12 li jistabbilixxi s-segwenti:
- “Meta jkun hemm azzjoni li tkun tinvolvi iktar minn attur wiehed jew iktar minn konvenut wiehed, sentenza li taqta' l-azzjoni dwar xi attur jew konvenut partikolari jista' biss isir appell minnha fiz-zmien stabbilit li jibda jitqies mill-jum ta' dik is-sentenza”;
- 34.6. Illi fid-dawl tal-artiklu *de quo* jirrizulta pacifiku li l-appell mis-sentenza preliminari tal-11 ta' Jannar, 2012, fuq riferita, (ara foll 42), kellu jigi intavolat fit-terminu li kien jibda minn din id-data u ghalhekk, ferm qabel is-sentenza finali;
- 34.7. Illi jirrizulta ampjament assodat minn ezami tal-atti ta' din il-procedura li s-sentenza *de quo* tal-11 ta' Jannar, 2012, ma gietx hekk appellata fit-terminu stabbilit fl-imsemmi artiklu 231 (2) tal-Kap 12;
- 34.8. Illi konsegwentement, *stante* li l-istess sentenza preliminari tal-11 ta' Jannar, 2012, ghaddiet in gudikat, ghandu allura jkun pacifiku li t-tielet (3) risposta tal-

Kunsill Lokali intimat ghandha tigi akkolta, u b'hekk, l-istess Kunsill ghandu jigi meqjus li effettivament gie liberat mill-osservanza tal-gudizzju mid-data tal-imsemmija sentenza;

Ikkunsidrat:

35. Illi epurati l-eccezzjonijiet preliminari sollevati mill-intimati, jigi issa indirizzat il-mertu veru u proprju tal-vertenza in dizamina;

Ikkunsidrat:

36. Illi r-risoluzzjoni tal-istess tirrikjedi d-direzzjoni statutorja naxxenti mill-artikli 1031 sa 1033 tal-Kap 16 li qed jigu hawn riprodotti:

“1031. Izda, kull wiehed iwiegeb ghall-hsara li tigi bi htija tieghu;

“1032. (1) Jitqies fi htija kull min bl-eghmil tieghu ma juzax il-prudenza, id-diligenza, u l-hsieb ta' missier tajjeb tal-familja;

(2) Hadd ma jwiegeb, fin-nuqqas ta' dispozizzjoni espressa tal-ligi, ghall-hsara li tigi minhabba nuqqas ta' prudenza, ta' diligenza jew ta' hsieb fi grad akbar;

“1033. Kull min, bil-hsieb jew minghajr hsieb li jaghmel deni, ghax ikun irid jew b'nuqqas ta' diligenza, ta' prudenza jew ta' hsieb, jaghmel jew jonqos li jaghmel xi haga li biha jikser xi dmir impost mill-ligi, hu obligat ghall-hlas tal-hsara li tigi minhabba f'hekk”;

Ikkunsidrat:

- 37.0. Illi r-risoluzzjoni tal-vertenza fid-dawl tal-artikoli tal-Kap 16 indikati fil-paragrafu precedenti tirrikjedi allura analisi tas-segwenti:

- 37.1. Il-Fatti kif jirrizultaw mill-provi prodotti; u
- 37.2. Ir-Responsabbilita` tal-intimati rimanenti;

Ikkunsidrat:

A. Il-Fatti Rizultanti:

- 38. Illi jibda biex jigi sottolineat li permezz tal-verbal tal-abbli rapprezentanti legali tal-partijiet datat il-21 ta' Marzu, 2017, dawn qabblu li l-provi kollha migbura fil-kawza fl-ismijiet **Vladyslava Kravecenko et vs. Kevin Micallef et, Rikors Guramentat Numru 966/2009** japplikaw *in toto* ukoll ghall-procedura odjerna, (ara foll 304);
- 39.0. Illi skont ir-rapprezentanti tal-Ufficju Meterijologiku jirrizulta s-segwenti:
 - 39.1. Illi fil-gurnata tal-avveniment in dizamina, (l-14 ta' Settembru, 2008), ir-rih kien gej mill-Majjestrat, (ara foll 271 tal-procedura odjerna u foll 377 fl-atti tar-Rikors 966/2009);
 - 39.2. Illi s-sahha tar-rih imkejla fil-livell ta' Forza 5 "...jigifieri *rather strong wind*, (ara foll 378 fl-atti tar-Rikors Numru 966/2009), jew fil-livell ta' "*Near Gale*", (ara foll 273 u 274);
 - 39.3. Illi kif jirrizulta minn dikjarazzjoni guramentata ta' direttrici tas-socjeta` *Sonlit Limited* datata t-13 t'Ottubru, 2011, u minn rapport tal-Pulizija datat it-18 ta' Settembru, 2012, ir-rih fl-inhawi tant kien qawwi li ghall-habta tad-9.00p.m. ghamlet ukoll buffura kbira ta' rih li waqqet l-*iscaffolding* li kien hemm kostruwit ma' faccata ta' bini minnha hemm indikat, (ara foll 458 u 531 fl-atti tar-Rikors Numru 966/2009);

Ikkunsidrat:

- 40.0. Illi fir-rigward tal-istruttura li intuzat biex iddawal il-palk principali li eventwalment inqalbet fuq dawk prezenti għall-habta tat-8.50p.m., jinghad sintetikament is-segwenti: (ara foll 622 *et seq.* fl-atti tar-Rikors Numru 966/2009);
- 40.1. Illi din kienet tal-ghamla maghrufa bhala “*Trabes*”, (ara foll 624 u ritratt a foll 625 tar-Rikors gumentat hawn indikat);
- 40.2. Illi l-istruttura *de quo* kienet wahda prefabbrikata, (ara foll 296), u kienet tikkonsisti fi “*trusses*” tal-aluminju assemblati flimkien permezz t’accessorji, modi differenti biex jaqdu l-esigenzi tal-attivit`, (ara foll 624 fl-atti tar-Rikors fuq indikat f’dan il-paragrafu);
- 40.3. Illi din l-istruttura kienet qed izzomm id-dawl li kien qiegħed jillumina l-palk u dan kien jikkonsisti f’madwar hmistax (15) il-“*spotlight*” imdendla fuq it-“*truss*” il-mindud li kien mizmum minn zewg (2) torrijiet, wiehed fuq kull naha;
- 40.4. Illi l-istruttura in dizamina kienet wahda li tista’ toqghod wieqfa b’mod indipendenti fuq is-saqajn, (ara foll 296);
- 40.5. Illi l-istruttura *de quo* kienet mibnija minn tliet (3) partijiet principali senjatament it-“*truss*” il-minduda li fuqha kienu mdendlin id-dwal u zewg (2) torrijiet li kienu qed jerfghu it-“*truss*” il-minduda;
- 40.6. Illi l-incident in dizamina sehh:
 - 40.6.1. Ghaliex kien hemm hafna rih; u
 - 40.6.2. Ghaliex l-istruttura in dizamina ma kellha l-ebda irbit jew piz biex jassigura l-istabilita` tagħha, (ara foll 627 fl-atti tar-Rikors 966/2009);
- 40.7. Illi għakemm l-istess espert tekniku nominat mill-Magistrat Inkwirenti fl-inkjesta Magisterjali in kwistjoni isostni li fil-fatt l-istruttura intiera hi progettata biex

tibqa' bil-wieqfa wehedha, ikompli jemfasizza li f'kazijiet bhal dawk in dizamina wiehed necessarjament ghandu d-dover li jikkonsidra elementi ohra li jistghu jinfluwenzaw l-istabilita` tal-istess struttura, (ara foll 627 *in atti* tar-Rikors Numru 966/2009);

- 40.8. Illi fic-cirkostanzi in dizamina, meta jirrizulta li kien hemm rih konsiderevoli gej Forza 5 mill-Majjistral f'area fil-miftuh, dawn kienu jirrikjedu li jkun hemm aggunt mal-istess struttura pizijiet jew irbit esterni biex jistabilizzaw lill-istess u jevitaw dak li eventwalment seh fl-istess avveniment;
- 40.9. Illi jirrizulta assodat li tali irbit jew pizijiet stabilizzanti ma gewx ezegwiti fuq l-istruttura in dizamina, u b'hekk l-istruttura inqalbet meta ma setghatx izzommu eretta minhabba l-forza tar-rih u minhabba li ma kienitx marbuta mal-art b'mod li tibqa' eretta;
- 40.10. Illi tali azzjoni preventiva kellha tkun awtomatikament assikurata minn socjeta` appozitament imwaqqfa biex taghmel proprju dan ix-xoghol;
- 40.11. Illi in vista tal-premess din il-qorti, fortifikata bir- rizzultanzi fuq sintetikament elenkati li taghmel taghha, m'ghandha l-ebda alternattiva hlief li tikkonkludi li *stante* in-nuqqas tas-socjeta` intimata riskontrat li torbot it-torrijiet in dizamina b'mod li tassigura l-inkolumita` ta' kull minn kien ser jippatrocina l-avveniment in kwistjoni, naqset gravament li tezegwixxi x-xoghol in dizamina skont is-sengha u l-arti, u b'hekk naqset li tassigura s-sahha u s-sigurta` ta' dawk li ghazlu li jattendu ghall-avveniment *de quo*;
- 40.12. Illi *di piu`*, ma jistax ma jigix ukoll osservat il-fatt inkwetanti li minn ezami akkurat tal-atti kollha taz-zewg (2) proceduri in dizamina kif fuq indikat, jirrizulta li fl-attwazzjoni tal-avveniment in kwistjoni ma kien hemm l-ebda sorveljanza daparti tal-intimati organizzaturi ghal dak li jirrigwarda s-sahha u s-sigurta` ta' dawk li ippatrocina l-istess avveniment, haga li tippreokkupa lill-qorti odjerna *stante* li hu osservat li hafna drabi, fejn jidhlu l-attivitajiet simili tal-massa, tali konsiderazzjoni hi

komunement latitanti – haga li l-awtoritajiet ikkoncernati ghandhom id-dover li jipprevjenu u mhux li jipprecipitaw fuq il-post wara li tkun gia` sehhet it-tragedja;

- 40.13. Illi kien imhabba dawn in-nuqqasijiet tal-intimati li sehhet l-incident in dizamina fejn serata ta' divertiment innocenti inbidlet f'inkubu ghar-rikorrenti;

Ikkunsidrat:

41. Illi fir-rigward finalment issir ukoll referenza ghall-artiklu 1029 tal-Kap 16 li jistipula s-segwenti:

“Kull hsara li tigri b'accident jew b'forza magguri, ibatiha, fin-nuqqas ta' dispozizzjoni espressa tal-ligi li tghid il-kuntrarju, dak illi fuq il-persuna jew il-beni tieghu tigri l-hsara”;

42. Illi ghandu jkun pacifiku li fid-dawl tar-rizultanzi fuq elenkati dan l-artiklu partikolari mhux applikabbli ghall-kaz odjern *stante* li l-incident in dizamina ma jirrizultax li kien incident jew rizultat ta' forza magguri, izda kif indikat aktar qabel, kien rizultat ta' rih qawwi fil-livell ta' Forza 5 kongunt ma' armar espost ghall-elementi li ma kienx marbut biex tkun assicurata l-inkolumita` ta' dawk li ippatrocina l-avveniment *de quo*, haga li socjeta` espressament imwaqqfa ghal dan ix-xoghol kien imissha taf li ghandha d-dover li taghmlu biex tevita l-effetti nefasti riskontrati;
43. Illi in vista tal-premess din il-qorti hi sodisfatta li r-rikorrenti approvat it-talba taghha rigwardanti n-nuqqas ta' diligenza ordinarjament rikjesta u mistennija minn persuna ragonevoli f'cirkostanzi simili;

Ikkunsidrat:

B. Ir-Responsabbilita` individwali tal-intimati:

- 44.0. Illi in vista tal-premess din tirrigwarda lis-segwenti:

- 44.1. L-intimati Micallef u Bugeja; u

44.2. Is-socjeta` intimata *Sonlit Limited*;

Ikkunsidrat:

i. L-intimati Micallef u Bugeja:

45. Illi l-avveniment in dizamina mizmum f'Ras il-Qawra fl-14 ta' Settembru, 2008, u li ta' origini ghall-procedura odjerna kien organizzat minn dawn iz-zewg intimati, senjatament Kevin Micallef u Alan Bugeja, (ara foll 567 u 569 fl-atti tar-Rikors Numru 966/2009);
46. Illi konsegwentement, *qua* organizzaturi, ir-responsabbilita` ghall-ambjent sikur fir-rigward, kien f'idejn l-imsemmija intimati;
47. Illi in vista tar-rizultanzi kif fuq sintetikament elenkati ghandu jirrizulta pacifiku li l-intimati in dizamina Micallef u Bugeja m'aderewx ma' dan l-obbligu impost fuqhom mill-ligi billi ma zgurawx irwiehom li l-armor, biex jittellghu d-dwal fuq il-palk in dizamina, ikun hieles minn perikoli;
- 48.0. Illi ghandu jigi sottolineat li dawn l-organizzaturi, meta raw li r-rih kien qawwi hafna mill-Majjistral setghu:
 - 48.1. Jew jannullaw l-avveniment u jittrasferuh ghal data ohra;
 - 48.2. Jew jizguraw li l-armor konstruwit biex idawwal il-palk kif fuq indikat ikun konstruwit b'mod sikur minghajr ma jkun ta' periklu ghall-partecipanti f'din l-attivitaz`;
49. Illi ghandu ukoll jigi sottolineat li l-kaz in dizamina ma jistghax ikun ekwiparat ma kaz fortuwitu;
50. Illi jirrizulta ampjament assodat li l-intimati in dizamina kienu jafu li fil-hin tal-avveniment *de quo* ir-rih kien wiehed qawwi u b'hekk jirrizulta li kien l-obbligu taghhom li jiehdu daww il-prekawzjonijiet kollha necessarji biex jassiguraw l-inkolumita` tal-partecipanti li attiraw ghall-istess;

51. Illi minkejja dan, l-intimati *de quo* għazlu li jkomplu għaddejjin bl-istess avveniment meta l-kondizzjonijiet tat-temp jirrizultaw li kienu mhux biss prekarji u projbittivi – izda kienu wkoll serjament perikolużi;
52. Illi konsegwentement ir-responsabilità tal-akkadut tirisjedi kompletament fuq l-istess intimati;
53. Illi *di piu`*, ssir referenza għall-artiklu 1037 tal-Kap 16 li jstipula s-segwent:

“Kull min għal xi xogħol jew servizz iehor iqabba persuna mhux ta’ hila, jew illi hu ma jkollux ragun jahseb li hija ta’ hila, hu obligat għall-hsara illi dik il-persuna, minhabba n-nuqqas ta’ hila tagħha, tikkaguna lil haddiehor fl-esekuzzjoni tax-xogħol jew servizz hawn fuq imsemmi”;

54. Illi f’dan ir-rigward issir ukoll referenza għas-sentenza tal-**Qorti tal-Appell** fl-ismijiet **George Grech et vs. Direttur tat-Toroq et** datata s-**26 ta’ Gunju, 2009**, fejn gie sottolineat is-segwent:

“When a person employs a contractor to do work in a place where the public are in the habit of passing, which work will, unless precautions are taken, cause damage to the public, an obligation is thrown upon the person who orders the work to be done to see that the necessary precautions are taken and that, if the necessary precautions are not taken, he cannot escape liability by seeking to throw the blame on the contractor, (**Charlesworth: On Negligence** (2 – 304) fejn jigi kkwotat Lord Justice A.L. Smith);

55. Illi jigi sottolineat li bħala organizzaturi l-intimati hawn in dizamina ingaggaw lis-socjeta` intimata *Sonlit Limited* u konsegwentement, ir-responsabilità tal-istess intimati hawn ezaminata tirisulta naxxenti wkoll minn dan l-istess fatt;

Ikkunsidrat:

ii. Is-socjeta` intimata Sonlit Limited:

- 56.0. Illi kif stabbilit aktar qabel jirrizulta li l-avveniment in dizamina;
- 56.1. Kien organizzat mill-intimati Micallef u Bugeja;
- 56.2. Kien sar bl-inizjattiva tal-Kunsill Lokali intimat; u
- 56.3. Kienet is-socjeta` intimata in dizamina li kienet responsabbli ghall-armar tad-dawl ta' fuq il-palk, liema socjeta` kienet giet inkarigata ghal dan ix-xoghol mill-intimati Micallef u Bugeja fuq indikati;
- 57.0. Illi minn ezami tad-dokumenti kollha ipprezentati *in atti* kemm fil-procedura odjerna kif ukoll fil-procedura parallela ghaliha Rikors Numru 966/2009, **ma jirrizultax** li din is-socjeta` intimata:
- 57.1. Kellha l-kwalifici mehtiega biex ticcertifika l-inkolumita` tal-istruttura; jew li
- 57.2. Kienet assikurata fl-interess tal-partecipanti ghall-avveniment *de quo* ghal xi sinistri u incidenti li setghet tikkawza – haga li ghandha tkun kundizzjoni prijoritarja qabel ma jinghata kwalunkwe permess fir-rigward, ghalkemm jirrizulta li l-Kunsill Lokali *de quo* kien debitament assikurat, (ara foll 569 in atti tar-Rikors Numru 966/2009;
58. Illi ghalhekk issir referenza ghall-artiklu 1038 tal-Kap 16 li jistipula s-segwenti:
- “Kull min minghajr ma jkollu l-hila mehtiega jindahal ghal xoghol jew servizz, hu obligat ghall-hsara li, minhabba n-nuqqas ta' hila tieghu, jikkaguna lil haddiehor;
59. Illi stabbilit dan, ghandu allura jkun pacifiku wkoll li din is-socjeta` intimata, tenut kont tal-fatt li naqset li torbot l-istruttura b'mod li ma tkunx ta' periklu ghal terzi kif kienet, ghandha wkoll iggorr ir-responsabbilita` ghad-danni sofferti mir-rikorrenti;

Ikkunsidrat:

60.0. Illi fir-rigward tal-likwidazzjoni tad-danni sofferti mir-rikorrenti jinghad sintetikament is-segwenti:

60.1. Illi qabel xejn issir referenza ghall-artiklu 1045 tal-Kap 16 li jistipula s-segwenti:

“1. Il-hsara li l-persuna responsabbli ghandha twiegeb ghalha, skont id-dispozizzjonijiet ta' qabel, hija t-telf effettiv li l-eghmil taghha jkun gieb direttament lill-parti li tbatl l-hsara, l-ispejjez li din il-parti setghet kellha taghmel minhabba l-hsara, it-telf tal-paga jew qligh iehor attwali, u t-telf ta' qligh li tbatl 'l quddiem minhabba inkapacita` ghal dejjem, totali jew parzjali, li dak l-eghmil seta' jgib”;

“2. Is-somma li ghandha tigi moghtija ghal din l-inkapacita` tigi stabbilita mill-qorti, wara li tqis ic-cirkostanzi tal-kaz, u b'mod partikolari, ix-xorta u grad ta' inkapacita` ikkagunata, u l-kondizzjoni tal-parti li tbatl l-hsara;

60.2. **Damnum Emergens:**

60.2.1. Illi skont zewg ricevuti datati l-5 u l-10 ta' Frar, 2010, rispettivament, (ara foll 95 u 96), ghal €30.00 u €100.00 rispettivament, jirrizulta li komplessivament ir-rikorrenti hallset €130.00 lit-tabib koncernat;

60.2.2. Illi ssosstni wkoll li hallset €185.00 f'medicina u f'konsulenti, (ara foll 89), izda ma ipprezentat l-ebda prova jew ircevuta fir-rigward ghalkemm ghamlet referenza ghal dokument li pero` ma jirrizultax *in atti*, u ghalhekk tali talba ma tistax tigi akkolta;

60.2.3. Illi ssosstni wkoll li kienet qed tinkorri spiza ta' €20.00 kull sitt (6) gimghat ghat-terapija li

kienet kostretta li tiehu bhala rizultat tal-incident in dizamina, (ara foll 89), izda peress li hawn ukoll ma ingiebet l-ebda prova fir-rigward, tali talba ma tistax tigi akkolta;

60.3. **Lucrum Cessans:**

60.3.1. Illi r-rikorrenti jirrizulta li twieldet fl-10 ta' Lulju, 1984, (ara foll 277 u paragrafu numru tletin punt wiehed aktar qabel);

60.3.2. Illi l-incident in dizamina sehh fl-14 ta' Settembru, 2008, (ara foll 181);

60.3.3. Illi konsegwentement meta sehh l-incident in dizamina, r-rikorrenti kellha 24 sena;

60.3.4. Illi ghalhekk, *in linea* mas-sentenza tal-**Qorti tal-Appell** fl-ismijiet **James Spiteri vs. Joseph Magro et**, datata l-5 ta' Dicembru, 2014, ser jigi applikat **multiplier** ta' 35;

60.3.5. Illi skont il-**“Final Settlement System (FS3)”** tar-rikorrenti ghas-sena 2008, (ara foll 93), l-introjtu mill-impjieg taghha kien ta' €7,946.26;

60.3.6. Illi l-persentagg ta' dizabilita` permanenti sofferta mir-rikorrenti rizultat tal-kroll tal-apparat tad-dawl in dizamina kien dikjarat mill-espert mediku espressament nominat f'dan ir-rigward li hu ta' 2%, (ara foll 280);

60.4. Illi rigward it-tnaqqis minhabba l-**“Lump Sum Payment”** prospettat jinghad sintetikament is-segwententi:

60.4.1. Illi ssir referenza ghall-insenjament tal-**Qorti tal-Appell** fis-sentenza fl-ismijiet **Annunziata sive Nancy Carauna vs. Odette Caruana**, datata s-27 ta' Frar, 2004, li qalet li:

“...ghall-finijiet tat-tnaqqis minhabba *lump sum payment* id-dekors taz-zmien ghandu

jibda jigi kalkolat minn meta tigi ntavolata l-kawza relattiva u mhux minn meta javvera ruhu l-incident ukoll relativ;”

60.4.2. Illi **I-Prim’Awla tal-Qorti Civili** fis-sentenza fl-ismijiet **Joseph Agius et vs. All Services Limited**, datata t-2 ta’ **Gunju, 2005**, irriteriet li:

“F’kazijiet kongruwi, soltu li jsir tnaqqis iehor ta’ 20% ghall-fatt li jkun ser ikun hemm hlas f’daqqa (“*lump sum payment*”) lill-beneficjarji. Jekk id-decizjoni, pero`, tkun se tinghata wara tul ta’ certu zmien, hi l-prattika li l-percentagg ta’ tnaqqis jonqos, u hi konswetudini tal-Qrati, li jekk kawza iddum aktar minn sentejn, il-percentagg jonqos b’zewg punti ghal kull sena ohra li l-kawza iddum biex tigi deciza”;

60.4.3. Illi l-procedura odjerna giet intavolata fil-25 t’Awwissu, 2010, (ara foll 1);

60.4.4. Illi l-istess ser tigi deciza f’Dicembru, 2017, (ara foll 343);

60.4.5. Illi ghalhekk ghandu jsir tnaqqis fir-rigward tal-*lump sum* ta’ 10%;

60.5. Illi konsegwentement, il-*lucrum cessans* in dizamina ghandu jinhadem bil-mod segwenti:

$$\mathbf{€7,946.26 \times 35 \times 2\% - 10\% = €5,006.14}$$

Ikkunsidrat:

61. Illi mal-ammont hekk stabbilit fil-paragrafu precedenti ghandu jizdied l-ammont gia` stabbilit ghad-*damnum emergens* ta’ €30.00, (ara paragrafu numru sittin punt tnejn punt wiehed, (60.2.1.), aktar qabel), biex ghalhekk, l-ammont **komplektiv** ta’ danni likwidati favur ir-rikorrenti ghandu jkun ta’ **€5,136.14**;

Ikkunsidrat:

62.0. Illi in vista tal-premess din il-qorti hi sodisfatta bit-talbiet fuq riferiti, ir-rikorrenti ipprovat il-kaz taghha skont il-ligi, u konsegwentement, in vista tas-suespost;

DECIDE:

62.1. Tillibera lill-intimat Maurice Attard mill-osservanza tal-gudizzju;

62.2. Tillibera lill-Kunsill Lokali intimat mill-osservanza tal-gudizzju;

62.3. Tirrespingi r-risposti l-ohra kollha tal-intimati Micallef, Bugeja u Balzan fil-kwalita` tieghu ta' stralcjarju tas-socjeta` intimata *Sonlit Limited*;

62.4. Takkolji t-talbiet kollha tar-rikorrenti bl-eccezzjonijiet fuq gia` indikati;

62.5. Tiddikjara li l-intimati Micallef, Bugeja u Balzan fil-kwalita` taghhom fuq premessa huma responsabbli *in solidum* ghall-incident in dizamina li fih korriet ir-rikorrenti;

62.6. Tillikwida d-danni sofferti mir-rikorrenti Samantha Formosa gia` Grima fl-ammont komplessiv ta' hamest elef, mija u sitta u tletin euro u erbatax -il centezmu, (€5,136.14);

62.7. Tikkundanna lill-istess intimati Micallef, Bugeja u Balzan fil-kwalita` tieghu fuq premessa biex *in solidum* ihallsu l-ammont ta' danni hekk likwidati sofferti mir-rikorrenti Samantha Formosa gia` Grima, bl-imghaxijiet relattivi mill-25 t'Awwissu, 2008, sad-data tal-effettiv pagament;

62.8. Bl-ispejjez kontra l-istess intimati Micallef, Bugeja u Balzan fil-kwalita` tieghu premessa.

Onor. Imhalled Silvio Meli

DECIZJONI FINALI